Compiled by K Lambert, OCPS Curriculum Services, 4/2012
Ελεύθερη Μετάφραση: Ρέα Παπαγεωργίου

Αξιολόγηση Κατανόησης Κειμένων
Εργαλεία – Τεχνικές – Δραστηριότητες
για Διαμορφωτική Αξιολόγηση

1. Κάρτα επίδειξης – Flash card (περιλήψεις / ερωτήσεις)	Σε τακτά χρονικά διαστήματα, μοιράζεται σε κάθε μαθητή μια κάρτα επίδειξης, με διαφορετική οδηγία σε κάθε της πλευρά. Οι μαθητές συμπληρώνουν και τις δύο πλευρές της κάρτας, με μεγάλα γράμματα, και τη σηκώνουν, για να τη δει η ολομέλεια και ο εκπαιδευτικός. Πιθανόν μία πλευρά να είναι κενή, έτσι ώστε να μπορούν να σημειώσουν σκέψεις, ερωτήματα και προσβληματισμούς τους.
2. Σήματα με τα χέρια	Χρησιμοποιώντας συγκεκριμένα σήματα με τα χέρια, οι μαθητές δείχνουν τι κατάλαβαν: π.χ. *αντίχειρας → κύρια ιδέα, γροθιά → δεν κατάλαβα ακόμη, κύμα με το χέρι → συμφωνώ, κ.ο.κ.*
3. Ένα μικρό δοκίμιο - δοκίμιο ενός λεπτού	Τίθεται ένα ερώτημα και οι μαθητές καλούνται να το απαντήσουν γραπτώς, σε 1-2 λεπτά.
4. Ανάλογη σκέψη	«Αυτό που έμαθα σήμερα είναι σαν.....» ή «αυτό μου θυμίζει.....», κ.ο.κ.
5. Νοητικός Χάρτης / Ιδεόγραμμα	Δημιουργία νοητικού χάρτη, που επιτρέπει στους μαθητές να εκφράσουν τις σχέσεις μεταξύ των εννοιών/ διαγραμμάτων/ σκίτσων/λέξεων.
6. Έλεγχος παρανοήσεων	Εμφανίζεται μια δήλωση στους μαθητές (μπορεί να δηλώνει και μια προβλέψιμή τους παρανόηση), που προκύπτει ορθά ή λανθασμένα από το κείμενο. Ζητείται από αυτούς να συμφωνήσουν ή να διαφωνήσουν και να αιτιολογήσουν. Μπορεί να γίνει και με δοκίμιο πολλαπλής επιλογής.
7. Συνδιάσκεψη Μαθητών	Συνομιλία μαθητών σε κύκλο, όπου όλοι με τη σειρά, ανακοινώνουν στην ολομέλεια τις σκέψεις τους.
8. Παύση 3 λεπτών	Παύση τριών λεπτών, που παρέχει την ευκαιρία στους μαθητές να σταματήσουν , να προβληματιστούν σχετικά με τις έννοιες και ιδέες που μόλις έχουν εισαχθεί , να κάνουν τις συσχετίσεις και διασυνδέσεις με προηγούμενη γνώση ή εμπειρία και να ζητήσουν διευκρινίσεις . • *Η στάση μου απέναντι στο... άλλαξε/παρέμεινε η ίδια, διότι....* • *Κατάλαβα περισσότερο το σημείο....* • *Εκπλάγηκα όταν.....* • *Μου θυμίζει...* • *Αυτό συσχετίζεται με....* • *Με προβληματίζει το.....* • *κ.ο.κ.*
9. Παρατήρηση	Ο εκπαιδευτικός περπατάει στην τάξη και παρατηρεί τους μαθητές, καθώς εργάζονται, σημειώνοντας σε αρχείο, τον βαθμό ενεργοποίησής τους και τα αποτελέσματά τους . Οι στρατηγικές περιλαμβάνουν *λίστες ελέγχου, πίνακες καταγραφής συχνοτήτων συμπεριφορών, ομαδικές συζητήσεις και προβληματισμούς, αναστοχασμός πάνω σε άγνωστα αλλά σχετικά κείμενα κ.ο.κ.*
10. Αυτο-αξιολόγηση	Οι μαθητές διατηρούν προσωπικά αρχεία, στα οποία καταγράφουν τα αποτελέσματά τους, τους προβληματισμούς τους, τις ανάγκες τους, τους ατομικούς τους στόχους κ.ο.κ. Ανατρέχουν σε αυτά, ανά πάσα στιγμή, και συμπληρώνουν .
11. Δελτίο Εξόδου	Οι μαθητές σημειώνουν σε κάρτες τα όσα έμαθαν στο τέλος μιας δραστηριότητας ή του μαθήματος ή της ενότητας.
12. Έλεγχος Χαρτοφυλακίου (Portfolio)	Ο μαθητής διατηρεί χαρτοφυλάκιο βάσει ημερομηνίας, στο οποίο καταχωρεί δείγματα εργασιών, ανατροφοδοτικών σχολίων, αυτό-αξιολογήσεων και ετερο-αξιολογήσεων, φωτογραφικό και άλλο υλικό, κ.ο.κ. Το χαρτοφυλάκιο μπορεί να περιέχει και καταγραφή προσωπικών σκέψεων και προβληματισμών του μαθητή. Το χαρτοφυλάκιο συμπληρώνεται, με το πέρας μιας ολόκληρης ενότητας ή με το τέλος

	διαπραγμάτευσης ενός κειμένου. Ο εκπαιδευτικός ανατρέχει σε τακτά χρονικά διαστήματα στο χαρτοφυλάκιο, για να ελέγξει ή και να αξιολογήσει την πρόοδο του μαθητή.
13. Κουίζ	Οι μαθητές απαντούν/συμπληρώνουν σύντομα κουίζ, 7-10 λεπτών. Σύντομα κουίζ που μπορεί να είναι: *Ασκήσεις πολλαπλής επιλογής, Σωστό-Λάθος, Σύντομες (π.χ. μονολεκτικές απαντήσεις), κείμενα, απ όπου λείπουν λέξεις/φράσεις, αντιστοίχιση, κ.λπ*
14. Εφημερίδα εισόδου	Οι μαθητές φτιάχνουν ένα περιοδικό έντυπο (π.χ. εφημερίδα της τάξης), στο οποίο γράφουν κάθε φορά σχόλια, μικρά ρεπορτάζ, κριτικές για το κείμενο της ημέρας.
15. Χορωδιακές απαντήσεις/ανταποκρίσεις	Με σύνθημα του εκπαιδευτικού, όλοι οι μαθητές αποκρίνονται ταυτόχρονα, προφορικά. Η ανταπόκριση μπορεί να είναι είτε για να απαντήσουν με μία λέξη/φράση σε μια ερώτηση είτε για να επαναλάβουν μια δήλωση του εκπαιδευτικού.
16. Λέξεις Α-Β-Γ	Σε κάθε μαθητή αναλογεί, με λάχνισμα, ένα διαφορετικό γράμμα του αλφαβήτου. Τότε, καλείτε να αναφέρει μία λέξη που αρχίζει από το γράμμα αυτό, σχετική φυσικά με το κείμενο, και θα πρέπει να εξηγήσει γιατί τη διάλεξε. Η άσκηση αυτή μπορεί να γίνει και γραπτώς.
17. Συνεχής ενημέρωση	Μετά από κάθε μάθημα, οι μαθητές διατυπώνουν ένα προβληματισμό, γραπτώς, στον οποίο θα ανατρέξουν το επόμενο μάθημα και θα προσπαθήσουν να τον αντιμετωπίσουν.
18. Τροχός της «τύχης»	Ο εκπαιδευτικός ετοιμάζει ένα τροχό που γυρίζει, ο οποίος είναι χωρισμένος σε τεταρτημόρια. Σε κάθε τεταρτημόριο γράφει μία διαφορετική φράση (π.χ. *Συνοψίζω, Εξηγώ, Αναλύω, Κρίνω*). Ο τροχός γυρίζει και, ανάλογα με την ένδειξη, ο μαθητής εκτελεί την οδηγία, διατυπώνοντας το ανάλογο σχόλιο πάνω στο κείμενο.
19. Μέσα - Έξω κύκλος	Κάθε μαθητής ετοιμάζει ένα κατάλογο με ερωτήματα για το κείμενο. Ακολούθως, οι μαθητές σχηματίζουν, καθήμενοι, ένα κύκλο. Στο κέντρο του κύκλου συναντιούνται δύο από αυτούς. Ο ένας καλείται να απαντήσει σε ερωτήματα που ετοίμασε ο άλλος και αντίστροφα.
20. Θέατρο του αναγνώστη	Οι μαθητές μετασχηματίζουν το κείμενο σε θεατρικό διάλογο και τον παρουσιάζουν στην ολομέλεια. Το κείμενο μπορεί να ανήκει σε οποιοδήποτε κειμενικό είδος (όχι μόνο αφήγησης!!!).
21. Περίληψη μίας πρότασης	Οι μαθητές καλούνται να συνοψίσουν, σε μία μόνο πρόταση, το περιεχόμενο ενός αφηγηματικού κειμένου, περιλαμβάνοντας πληροφορίες τύπου ποιος, πού, πότε, τι, γιατί.
22. Πλαίσια περίληψης άλλων τύπων/ειδών κειμένων (όπως πιο πάνω)	*Παραδείγματα:* α) *Περιγραφή* : Το _____ είναι ένα είδος που _____... β) *Σύγκριση / Αντιπαραβολή*: Το _____ και το _____ έχουν τις εξής διαφορές: _____ και τις εξής ομοιότητες: _____ ... γ) *Πρόβλημα / Λύση* : Ο _____ δυσκολεύτηκε να _____ αλλά _____..... δ) *Αιτία / Αποτέλεσμα*: Το _____ έγινε λόγω του _____ ...
23. Περίληψη ΜΙΑΣ λέξης	Ο μαθητής επιλέγει ή επινοεί μία μόνο λέξη, για να αποδώσει το περιεχόμενο του κειμένου. Η επιλογή μπορεί να συνοδεύεται και από προφορική / γραπτή επεξήγηση.
24. Απαντώ – Συνθέτω - Μοιράζομαι	Ο εκπαιδευτικός διατυπώνει ένα ερώτημα. Ο κάθε μαθητής ανακοινώνει τη δική του απάντηση, μόνο στον διπλανό του. Ακολούθως, με τον διπλανό του, συνθέτουν τις δύο απαντήσεις και δημιουργούν μια νέα, πιο εμπεριστατωμένη. Ανακοινώνουν τη σύνθεσή τους στην ολομέλεια.
25. Απαντώ γραπτώς – Συνθέτω - Μοιράζομαι	Ο εκπαιδευτικός διατυπώνει ένα ερώτημα. Ο κάθε μαθητής γράφει τη δικιά του απάντηση. Ακολούθως, με τον διπλανό του, συνθέτουν τις δύο απαντήσεις και δημιουργούν μια νέα, πιο εμπεριστατωμένη. Διαβάζουν τη σύνθεσή τους σε ένα

	άλλο ζεύγος. Μετά, τα δύο ζεύγη μαθητών ανασυνθέτουν ξανά την απάντηση και διατυπώνουν μια Τρίτη, ακόμα πιο ολοκληρωμένη, κ.ο.κ. Η διαδικασία επαναλαμβάνεται, μέχρι η απάντηση να προκύψει από το σύνολο των μαθητών.
26. Ταμπού!!!	Παιχνίδι σε ζευγάρια: Ο ένας στέκεται με την πλάτη στον βιντεοπροβολέα, ο οποίος προβάλλει έννοιες σχετικές με το κείμενο που διαβάστηκε. Ο άλλος βλέπει τις λέξεις, και με διάφορες ενδείξεις κλειδιά, προσπαθεί να βοηθήσει τον πρώτο να μαντέψει τις λέξεις.
27. Προφορικές ερωτήσεις	<u>*Παραδείγματα:*</u> • *Ποιες ομοιότητες υπάρχουν μεταξύ....;* • *Σε ποια μέρη μπορούμε να αναλύσουμε...;* • *Με ποιους άλλους τρόπους θα μπορούσαμε να εξηγήσουμε...;* • *Ποια είναι η πιο σημαντική έννοια στο κείμενο και γιατί;* • *Ποιες λεπτομέρειες θα μπορούσαμε να προσθέσουμε στο σημείο ...;* • *Ποιοι προβληματισμοί σχηματίζονται όταν διαβάσουμε το σημείο...;* • *Τι μπορούμε να υποθέσουμε για...;* • *Τι θα μπορούσε να συμβεί εάν...;* • *Ποια άλλη λύσει θα μπορούσε να βρεθεί;* • *κ.ο.κ.*
28. Τρίλιζα	Ο εκπαιδευτικός ετοιμάζει από πριν, σε ένα μεγάλο τετράγωνο χαρτόνι, ένα πλέγμα (πίνακα) 3Χ3, όπου υπάρχουν στα κουτιά 9 διαφορετικές δραστηριότητες. Οι μαθητές επιλέγουν και προσπαθούν να λύσουν κάποιες, έτσι ώστε να σχηματίσουν τρίλιζα (τρεις σωστές απαντήσεις οριζόντια, κατακόρυφα ή διαγώνια).
29. Τέσσερις γωνιές	Στις τέσσερις γωνιές τα αίθουσας, υπάρχουν εργασίες διαφορετικού βαθμού δυσκολίας. Οι μαθητές επιλέγουν σε ποια γωνιά θα πάνε, για να λύσουν τις ασκήσεις.
30. «Ξεκάθαρο vs Θολό τοπίο!»	Σε ένα χαρτί, οι μαθητές σημειώνουν α) ποιο ήταν το πιο ξεκάθαρο σημείο του μαθήματος και β) ποιο σημείο δεν ήταν ξεκάθαρο και θα ήθελαν περαιτέρω εξήγηση. Ανακοινώνουν στην ολομέλεια τα δύο τους σημεία.
31. Ασκήσεις τύπου «3-2-1»	Έτοιμες κάρτες με εργασίες 3-2-1. <u>*Παραδείγματα:*</u> *Σημειώνω:* • *3 λέξεις που θεωρώ σημαντικές, 2 λέξεις που είναι πολύ ασήμαντες, 1 προβληματισμό* • *3 σημεία που μου άρεσαν, 2 σημεία που δεν μου άρεσαν, 1 σημείο πολύ σημαντικό* • *3 πληροφορίες για τον πρωταγωνιστή, 2 κινήσεις του πρωταγωνιστή, 1 σκέψη του πρωταγωνιστή* • *3 σημεία στα οποία συμφωνώ, 2 σημεία στα οποία διαφωνώ, 1 σημείο που περίμενα να διαβάσω αλλά δεν υπάρχει το κείμενο.* • *κ.ο.κ.*
32. «Ρίξε το ζάρι!»	Ο εκπαιδευτικός χρησιμοποιεί ένα μεγάλο κύβο, στον οποίο αναγράφεται μία εργασία σε κάθε του έδρα. Οι μαθητές ρίχνουν το ζάρι και, ανάλογα με την ένδειξη, καλούνται να απαντήσουν.
33. Ταχεία Γραφή	Οι μαθητές καλούνται να απαντήσουν, γραπτώς, σε μία ανοικτού τύπου ερώτηση ή να σχολιάσουν μία δήλωση / ένα προβληματισμό, σχετικά με το κείμενο, έχοντας στη διάθεσή τους 2-10 λεπτά χρόνο. Αυτό μπορεί να γίνει πριν από την ανάγνωση, κατά τη διάρκεια της επεξεργασίας του κειμένου ή μετά την ανάγνωση.
34. Παράφραση / Μετασχηματισμός	Οι μαθητές παραφράζουν το μέρος του κειμένου ή ολόκληρο το κείμενο, χωρίς να αλλοιωθεί το νόημά του. Μπορεί να το μετασχηματίσουν από ένα κειμενικό είδος σε άλλο, μπορεί να αυξήσουν ή να μειώσουν την έκτασή του, μπορεί να διαγράψουν

	αχρείαστες πληροφορίες ή να προσθέσουν κι άλλα στοιχεία σε συγκεκριμένα σημεία.
35.Σύνδεση με το προηγούμενο μάθημα	Μέσα σε δύο λεπτά, οι μαθητές ανακαλούν 4-6 βασικές έννοιες από το προηγούμενο μάθημα, τις σειροθετούν ανάλογα με κάποιο κριτήριο και συνθέτουν με αυτές μία μόνο πρόταση. Ακολούθως, διατυπώνουν ένα ερώτημα, που προκύπτει από την πρόταση αυτή (π.χ. περεταίρω εξήγηση, επιπλέον πληροφόρηση, κοινωνικός προβληματισμός, συσχέτιση με άλλο κείμενο, κ.ο.κ), στο οποίο θα ήθελαν να δοθεί απάντηση. Τέλος, μετασχηματίζουν το ερώτημα αυτό σε στόχο του σημερινού μαθήματος.
36. Πλαίσια Περιληπτικής Συγγραφής	Οι μαθητές συμπληρώνουν τα κενά , αναλόγως, σε ένα δεδομένο περιληπτικό πλαίσιο συγγραφής[1], σχετικά με το υπό διαπραγμάτευση κείμενο. Το πλαίσιο ετοιμάζεται, από προηγουμένως, από τον εκπαιδευτικό. *<u>Παραδείγματα:</u>* ➡*Ο _____ αντιμετώπιζε ένα πρόβλημα σχετικά με _____. Για να το λύσει σκέφτηκε να _____ και να _____. Έτσι, _____. Στο τέλος, _____.* ➡*Αρχικά _____. Μετά, _____ και _____, Ύστερα, _____. Τελικά, _____.* ➡*Το _____ αποτελείται από _____. Στο πάνω _____ υπάρχουν _____ και στο κάτω _____. Πίσω από _____ και στο κέντρο _____.* ➡*Το κείμενο είναι (υπέρ/κατά) _____ , διότι _____. Επίσης, _____ και _____. Άρα, _____.*
37. «Λήψη αποφάσεων» (Θεατρική σύμβαση)	Η αίθουσα χωρίζεται σε δύο μέρη, όπου σε κάθε μέρος υπάρχει μία δήλωση σχετική με το κείμενο, αναρτημένη σε μία καρτέλα. Οι δύο δηλώσεις είναι διαμετρικά αντίθετες μεταξύ τους (π.χ. «*Συμφωνώ με*» vs «*Διαφωνώ με*»). Τα παιδιά αποφασίζουν ποια από τις δύο δηλώσεις τους εκφράζει και στέκονται, ανάλογα, στα δύο σημεία. Αιτιολογούν την απόφασή τους, στην ολομέλεια. Όταν ολοκληρωθούν οι ανακοινώσεις απ' όλα τα παιδιά, το κάθε παιδί δικαιούται, αν επιθυμεί, να αλλάξει απόφαση, αιτιολογώντας, φυσικά, τη νέα του άποψη.
38. Αφήγηση	Οι μαθητές βασίζονται στις συμβάσεις της αφήγησης – γραμματική της αφήγησης (π.χ. *ποιος, πού, πότε, τι, αποτέλεσμα*), για να πουν το κείμενο με δικά τους λόγια. Μπορεί να χρησιμοποιήσουν κάποιο διάγραμμα (π.χ. διάγραμμα ροής), στο οποίο θα τοποθετήσουν τα στοιχεία ή να αποδώσουν το κείμενο με σειρά εικόνων.
39. Κλίμακα Likert	Ο εκπαιδευτικός ετοιμάζει 3-5 σχετικές με το κείμενο δηλώσεις, οι οποίες δεν είναι ξεκάθαρα αληθείς ή ψευδείς. Οι μαθητές κυκλώνουν τον αριθμό, που πιστεύουν ότι ανταποκρίνεται στη δήλωση και αιτιολογούν. Οι δηλώσεις που θα ετοιμαστούν αφορούν γενικεύσεις, συμπεράσματα, συσχετίσεις κ.ο.κ., βάσει πληροφοριών του κειμένου. Οι απαντήσεις δεν δηλώνονται ρητά στο κείμενο, άρα οι μαθητές

[1] Για δυσκολότερου βαθμού δυσκολίας άσκησης, ο εκπαιδευτικός μπορεί να μοιράσει διάφορα περιληπτικά πλαίσια συγγραφής και ο μαθητής να πρέπει να επιλέξει ποιο ταιριάζει με το κείμενο που διάβασε και να το συμπληρώσει.

	υποχρεώνονται να ενεργοποιήσουν ανώτερες νοητικές λειτουργίες. *<u>Παράδειγμα:</u>* *Ο _____ δεν έπρεπε να _____.* *1 2 3 4* *Διαφωνώ απόλυτα Διαφωνώ Συμφωνώ Συμφωνώ απόλυτα*
40. «Έχω μία ερώτηση, ποιος έχει την απάντηση;»	Ο εκπαιδευτικός ετοιμάζει δύο σετ με κάρτες. Το ένα σετ αποτελείται από κάρτες με ερωτήσεις σχετικές με το κείμενο (μία ερώτηση ανά κάρτα). Το δεύτερο σετ, στις κάρτες, αναγράφονται οι απαντήσεις (μία απάντηση ανά κάρτα) των ερωτήσεων του πρώτου σετ. Οι κάρτες με τις απαντήσεις μοιράζονται, μία σε κάθε μαθητή. Ο εκπαιδευτικός παίρνει, τυχαία, μία κάρτα από το πρώτο σετ και οι μαθητές ελέγχουν τις κάρτες ,που κρατούν. Ο μαθητής, που έχει την απάντηση, πρέπει να σηκώσει την κάρτα ψηλά.
41. «Ανακατεύοντας τις λύσεις»	Ο εκπαιδευτικός θέτει ένα ερώτημα/ένα προβληματισμό/μία εργασία. Οι μαθητές τότε απαντούν ατομικά, σε ένα χαρτί, δίνοντας τρεις απαντήσεις/ιδέες/λύσεις. Όποιος τελειώνει, παίρνει το χαρτί του και στέκεται μπροστά. Τότε, ο εκπαιδευτικός καλεί ένα μαθητή να ανακοινώσει μία από τις λύσεις του. Οι υπόλοιποι μαθητές ελέγχουν τις δικές τους και αν έχουν καταγραμμένη την ίδια λύση, κάθονται κοντά στον πρώτο μαθητή που την ανακοίνωσε. Η ομάδα που σχηματίζεται, μοιράζεται και τις υπόλοιπες ιδέες των μελών της, οι οποίες καταγράφονται σε ένα νέο κατάλογο λύσεων. Με αυτό τον τρόπο, σχηματίζονται κι άλλες ομάδες.
42. Ταξινόμηση λέξεων	Σε κάθε ομάδα δίνονται καταγραμμένες σε καρτέλες λέξεις/φράσεις από το κείμενο. Οι μαθητές καλούνται να κατηγοριοποιήσουν/ ομαδοποιήσουν/ οργανώσουν τις λέξεις, θέτοντας δικό τους κριτήριο.
43. «Τριγωνικό πρίσμα[2]» (Κόκκινο, κίτρινο, πράσινο)	Κάθε μαθητής κρατάει τρεις χρωματιστές καρτέλες. Ο εκπαιδευτικός σχολιάζει το κείμενο και ο μαθητής σηκώνει την καρτέλα που ανταποκρίνεται στο επίπεδο κατανόησής του *(π.χ. κόκκινο → δεν κατάλαβα, κίτρινο → κατάλαβα αλλά θα ήθελα κάποιον να το ξαναεξηγήσει, πράσινο → δεν κατάλαβα)*
44. Παίρνω και δίνω	Οι ομάδες κάθονται κυκλικά. Κάθε μαθητής κρατάει ένα φύλλο εργασίας με μία ερώτηση. Κάτω από την ερώτηση γράφει τη δική του απάντηση, και, ακολούθως δίνει το φύλλο εργασίας στον μαθητή που κάθεται δεξιά του. Αυτός με τη σειρά του συμπληρώνει τη δική του απάντηση, κ.ο.κ.
45. Προσωπικό σημειωματάριο	Στην αρχή ή στο τέλος της δραστηριότητας/ του μαθήματος, ο μαθητής σημειώνει στο προσωπικό του σημειωματάριο τα εξής, σχετικά με το κείμενο που διάβασε: *Πού βρίσκομαι τώρα; Πού θέλω να πάω; Πώς θα το πετύχω αυτό;*
46. «Σκοτώστε τη μύγα!»	Πάνω στην πινακίδα υπάρχουν αναρτημένες κάρτες με απαντήσεις σε ερωτήσεις, που έχει ετοιμάσει από προηγουμένως ο εκπαιδευτικός. Κάθε μαθητής κρατάει μία μυγοσκοτώστρα, και, στο άκουσμα της ερώτησης, χτυπάει την καρτέλα με την σωστή απάντηση, στην πινακίδα!
47. Σχολιασμός σε ομάδες	Μετά την ανάγνωση ή την ακρόαση του κειμένου, οι μαθητές σχολιάζουν προφορικά ελεύθερα το κείμενο, με τη σειρά.
48. «Το έχω σημαία μου!!!»	Οι μαθητές φτιάχνουν μικρές σημαίες με τις σημαντικότερες λέξεις/φράσεις του κειμένου και τις κολλούν στα μολύβια τους, για λίγες μέρες.
49. Κείμενο με κενά	Ο εκπαιδευτικός μοιράζει το υπό διαπραγμάτευση κείμενο, από το οποίο λείπουν κάποιες λέξεις. Οι μαθητές συμπληρώνουν τις λέξεις που λείπουν, όπως αυτοί κρίνουν. Ακολούθως συγκρίνουν το συμπληρωμένο κείμενο με το αυθεντικό.
50. Κύκλος, τρίγωνο, τετράγωνο	Οι μαθητές γράφουν στους κύκλους κάτι που ακόμα τους προβληματίζει/τριγυρίζει στον μυαλό τους, στα τρίγωνα κάτι που ξεχώρισαν στο κείμενο και στα τετράγωνα

[2] Κάτι ανάλογο με τα χρώματα στα φανάρια της τροχαίας!

	κάτι με το οποία συμφωνούν.
51. «Τετράγωνη λογική!»	Οι μαθητές κάθονται σε ομάδες των τεσσάρων και σχηματίζουν τετράγωνο. Κάθε γωνία (δηλ. κάθε μαθητής) οπτικοποιεί το κείμενο, χρησιμοποιώντας οργανογράμματα, ιδεογράμματα, σχήματα, σκίτσα κ.ο.κ. Στο τέλος, συνθέτουν τις δημιουργίες τους και τις παρουσιάζουν στην ολομέλεια.
52. «Δακτυλίδι» (Ομόκεντροι κύκλοι)	Οι μαθητές σχηματίζουν δύο ομόκεντρους κύκλους. Οι μαθητές του εσωτερικού κύκλου στέκονται πρόσωπο με πρόσωπο με τους μαθητές του εξωτερικού κύκλου. Οι μαθητές του εσωτερικού κύκλου έχουν από πριν σκεφτεί μία ερώτηση, την οποία κάνουν στον μαθητή του εξωτερικού κύκλου, που στέκεται απέναντί τους. Ο μαθητής του εξωτερικού απαντά στον μαθητή του εσωτερικού. Αμέσως μετά, ο εσωτερικός κύκλος περιστρέφεται κατά μία θέση και η διαδικασία επαναλαμβάνεται.
53. Εναλλασσόμενοι προβληματισμοί.	Ένα μέρος του κειμένου διαβάζεται σιωπηλά, τόσο από τους μαθητές όσο και από τον εκπαιδευτικό. Ακολούθως, οι μαθητές αφήνουν τα βιβλία τους ανοικτά αλλά ο εκπαιδευτικός το κλείνει. Τότε, οι μαθητές ρωτούν τον εκπαιδευτικό διάφορα, για το απόσπασμα που διάβασε, κι εκείνος απαντά. Στην συνέχεια, διαβάζεται σιωπηλά το επόμενο απόσπασμα του κειμένου και αντιστρέφονται οι ρόλοι. Ο εκπαιδευτικός ανοίγει το βιβλίο και το κλείνουν οι μαθητές.
54. K-W-L (kwl παραλλαγές)	Οι μαθητές συμπληρώνουν τις δύο πρώτες στήλες από ένα τρί-στηλο, πριν να διαβάσουν το κείμενο και την τελευταία μετά την ανάγνωση του κειμένου. Οι τίτλοι των τριών στηλών είναι «Τι ξέρω» (Know), «Τι θέλω να μάθω» (Want) και «Τι έμαθα» (Learned). Η συμπλήρωση των στηλών μπορεί να γίνει στην ολομέλεια, ομαδικά ή ατομικά. Υπάρχουν παραλλαγές της συγκεκριμένης πρακτικής, όπως π.χ. οι στήλες να είναι τέσσερις, με την τέταρτη να έχει τίτλο «Τι περίμενα να διαβάσω και δεν το είχε το κείμενο».
55. Χορωδιακή Ανάγνωση	Οι μαθητές διαβάζουν όλοι μαζί μεγαλόφωνα αποσπάσματα του κειμένου που έχουν βαρύτητα.
56. «Σωκρατικό» Σεμινάριο	Οι μαθητές σε δυάδες ρωτάνε ερωτήματα ο ένας τον άλλο με τη σειρά, σχετικά με το κείμενο που διάβασαν.
57. «Τίτλοι εφημερίδων»	Το κείμενο μετασχηματίζεται σε τίτλους εφημερίδων
58. «Ο τυχερός αριθμός»	Ο εκπαιδευτικός θέτει ένα ερώτημα στις ομάδες. Κάθε ομάδα δίνει την δική της απάντηση. Εν τω μεταξύ, κάθε μέλος της ομάδας έχει τον δικό του αριθμό (1-5). Για να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα των ομάδων, ο εκπαιδευτικός φωνάζει τυχαία ένα από τους αριθμούς και ο μαθητής που έχει τον συγκεκριμένο αριθμό θα πρέπει να ανακοινώσει τα αποτελέσματα της ομάδας του στην ολομέλεια.
59. Γκράφιτι	Κάθε ομάδα έχει στη διάθεσή της ένα μακρόστενο κομμάτι χαρτί ή ύφασμα (π.χ. 3 μέτρα). Πάνω στο χαρτί/ύφασμα σκιτσάρει, σχεδιάζει, αποδίδει με οργανωτές και ιδεογράμματα, το κείμενο. Το χαρτί αναρτάται σε ένα διάδρομο του σχολείου. Ένα μέλος της ομάδας αναλαμβάνει τον ρόλο του «ξεναγού» και παρουσιάζει το γκράφιτι στους υπόλοιπους της τάξης.
60. Μία ερώτηση – ένα σχόλιο (Jigsaw Puzzle)	Κάθε ομάδα αναλαμβάνει να διαβάσει μόνο ένα απόσπασμα του κειμένου, ξεχωριστό από τις άλλες. Για το απόσπασμα που χειρίζεται καλείται να γράψει ένα ερώτημα, που προκύπτει από αυτό, και ένα σχόλιο. Στη συνέχεια οι ομάδες διαλύονται και σχηματίζονται άλλες νέες, στις οποίες τα μέλη προέρχονται από διαφορετικές ομάδες, όπου το κάθε νέο μέλος έχει ήδη διαβάσει το δικό του απόσπασμα. Τα μέλη των νέων ομάδων ανακοινώνουν τα ερωτήματα που έφεραν μαζί τους από τις παλιές ομάδες, τα οποία απαντώνται από τους υπόλοιπους της ομάδας.